

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Quo[d] obstupueru[n]t illis eductis ca. xxvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Actuum apostolorum

Qui enim primo promulgant leges: solent ad eas faciendas graues vindicte exerceri vt rigo re promulgare leges sanciat seueritas vindicte. **U**n in initio legis nascens pro collectioe ligno ru in sabbato lapidabat homo. In initio sacerdotij duo filij aaron igne consumpti sunt pro oblatione igne alieno. Sic ananias defraudans de precio agri corruit et expirauit pro terrore alij in cuncto: quod reuelor vindicta magni timore alij incussit. Factus est ei timor magnus in oes qui audierunt. Et est anticipatio: quod soli viri mortem ante vultus erant pauci audierunt. **S**urgentes autem iuvenes asportauerunt cadaver: et sepelierunt. Et factus est quasi horax triu spaciū et vultus eius nesciens introiuit. Ad quam petrus. Dic mulier si tanti agrum vendidisti. Ad quem illa. Etiam tibi. Ad quam petrus. Quid vultus puenit vob tentare spiritum domini. Ecce pedes eorum qui sepeliebant virum tuum stant ad ostium et efferent te. Ac si homo breuis concludens diceret: morieris. Quis enim sepelire mortuum est? et consumptum corruit ante pedes eius? et expirauit: quod fuit scilicet fraudis. Et intrantes iuvenes qui stabant ad ostium: inueniunt eam mortuam. et asportauerunt et sepelierunt ad viam. iuxta viam suam. Fuit enim hoc consuetudo hebreorum vultus sepelire iuxta viros suos: vt iunctioe carnis sequeretur coniunctio pulueris: et quod miter formata est de costa viri.

De signis que fiebant ab apostolis.

Ca. XXIII.

Er manus autem

apostolorum fiebant signa et prodigia multa in plebe: et erant omnes unanimiter in porticu salomonis. Nemo autem infidelium audebat se fecte contingere illis: quia terribili erant exemplo ananie. Et agebat in domino credentium multitudo: et ponebat in plateis infirmos in lectulis et grabatibus: vt veniente petro umbra illius corporis obumbrati liberarentur ab infirmitatibus suis. Quia petrus privilegiatus erat in miraculis: et maiora legitur fecisse quam christus.

Secundum quosdam scribitur grabatum pro duo b. sicut sabbatum. et sic dicunt debere proferri media correpta: alij dicunt grabatus quasi grauatum: et mutat vultus: et sic debet productus: quod est verus

Et vide quia grabatus proprie dicitur lectisternium pauperum: in quo nihil corpori subternitur: sed tantum supponitur capituli substramentum

De incarceratione apostolorum
Capitulum. XXIII.

Surgens autem primus

cepse sacerdotum: et saducei repleti sunt zelo: et intulerunt manus in apostolos et posuerunt eos in publica custodia. Id est in carcere. Nota quod cum supra dictum sit plura liter principes sacerdotum. hic dicitur singulariter. quia forte vnus eorum mortuus erat scilicet annas. Vide quoque quia saducei dicitur: quasi seducei. a sedech quod interpretatur iusticia. vnde melchisedech quasi rex iusticie. Turpabant enim sibi nomen iusticie cum essent iniusti. Vel dicitur sicut saducei a sadoch sacerdote: ad quem translatus salomon sacerdotium ab abiatbar: quod gloriabatur se esse de genere eius. Ipsi consueverunt principes sacerdotum in persecutione apostolorum: quod predicabant resurrectionem quam ipsi negabant.

Quo per angelum de carcere sunt educti.

Capitulum. XXV.

Angelus autem domini

per noctem aperiens ianuas carceris: et educens eos dixit. Iter loquimini in templo plebi omnia verba vite huius: scilicet vite christiane. quod addere non fuit necessarium: quod iam famosa erat secta christianorum. Non est autem intelligendus angelus aperuisse ianuas carceris. Sed quod dicitur est. Apertus: sic accipiendum est: ac si diceret. Ita eos educens actus ianue essent aperte. Credendum enim est iuxta quod tradunt sancti: clausis ianuis eductos esse de carcere: quod factum est ad eorum confirmationem et iudeorum confutationem. Nam quomodo hesitauit thomas christum in carne et ossibus clausis ianuis ad discipulos intrasse: cum seipsum viderat clausis ianuis de carcere eductum esse. Iudei quoque dicentes corpus christi furto sublatum de monumento: quod furto diceret apostolos eductos esse de carcere clauso. Iuxta preceptum angeli apostoli intraverunt diluculo in templum: et docebant plebem: quod preceperat angelus vt predicarent in templo: scilicet in loco celebriori: et a sacerdotibus frequentato.

Quomodo obstupuerunt illis eductis
Capitulum. XXVI.

Quiens autem

principes sacerdotum et qui cum eo erant conuenerunt concilium vt delibera-

rent qd faciendū esset de eis. Ad h' em̄ missi fuerāt in carcere: vt ad iudiciū traherent. Et miserūt ad carcerē vt adducerent. Cūq; reuer si essent ministri: renūciauerūt eis sicut inueniēterāt dicētes. Carcerē qdēz clausū inuenim⁹ cū omni diligētia: ⁊ stantes ad ianuā custodes, aperlētes autē neminē intus inuenim⁹. Et autē audierūt hos fm̄ōes magistrat⁹ tēpli ⁊ pncipes sacerdotū, i. potētiōres ⁊ sapiētiōres ambigebāt quō h' factus esset. Et ecce quidā adueniēs dixit eis. Viri q's posuistis in carcere stant in tēplo ⁊ docent pplm.

De responsione eoz. Ca. XXVII.

Hinc abiit ma-

gistrat⁹ cū ministris, i. pnceps sacerdotū. Et est magistrat⁹ singularis numeri, ⁊ eodem modo in pcedenti fm̄ grecū. Et adduxit eos sine vi: nō audēs eis violentiā facere ppter pplm qui faucebat eis. Et statuerūt eos in pccilio: ⁊ ait illis pnceps sacerdotū, Precipiendo pcepimus vobis auctoritate scz pōtētiā: ne doceretis amplius in noīe isto scz in nomīe iesu: ⁊ ecce replestis hierlm̄ doctrina vestra. Nunquā vultis inducere sup nos sanguinē hoīs huius, id ē sanguinis vindictā, q. d. Nunquā arguistis nos q's reos sanguinis innocētis p'dicādo eum innocentē quem cōdemnauim⁹. Et responderūt vnanimiter omnes apostoli ex feruore ⁊ zelo nō patientes vnum pro omībus loqui. Obedire oportet deo magis qm̄ hominibus. Deus patrum nostrorum suscitauit iesum quem vos interemistis suspendentes in ligno, ⁊ exaltauit illū ad dexterā suā: ⁊ nos testes sumus horum verborū: ⁊ spū sanctus quem dedit nō solum nobis sed omībus obediētibus sibi. In quo ad penitentiā eos puocant, Ac si dicant, Etiam vobis si velitis obedire. Nec audientes dissecabant cordibus suis.

De cōsilio gamalielis. Ca. XXVIII.

Hinc surgens in

cōcilio quidāz phariseus nomīe gamaliel leg's doctor honorabil: vnuerse plebi pcepit vt ad breue hoīs amouerent. Iste gamaliel vt dicit clemēs in epistola quadam: fuit discipulus apostolorū si cut nicodemus: ⁊ erant de concilio apostolorū inter iudeos vt sepe misigarēt fram eoz

rum aduersus eos. Locutus est ergo gamaliel in cōcilio in hunc modum. Viri israelite attendite vobis qd acturi estis super hos minibus istis, q. d. Nō debetis subito iudicare sed expectare: qz si opus eoz est opus tū hominū: p se destruet, si autem est opus dei: stabit nec poterit destrui. Et hoc ostēdit ex emplo duoz, scz theoder iude galilei. Theodas magus vt tradit iosephus dicebat se pphetam: ad cuius p'suasionē multi venditis omībus suis ⁊ sublatīs ex vrbe facultatibus ad ripas iordanis venerūt, ⁊ pmisit se facturū post triduiū vt diuideret iordanis: ⁊ trāsire sicco pedesicut transierant filij isrl. Et dum expectarent: in triduo illo supueniens pcurator p'sidis syrie cū multitudie equitū: multos ex eis occidit: ⁊ caput ipsius ih̄: eode die ierosolymam reportauit.

Aliud exemplum de eodem.

Capitulum. XXIX.

Hunc extitit

indas galile⁹ in diebus p'fessionis, id ē descriptōis generalis ab aug' g'usto facte qm̄ vnusq; soluens censū capitis sui: p'fitebatur se subditū romano imperio. Iste iudas galile⁹ fuit essens genere. Et vt tradit ioseph⁹ p'suadebat iudeis vt negarent tributa romanis: asserēs eos qd decimas ⁊ p'mittas dō soluebāt: nō debere soluere tributa hoīb. Et intātū p'ualuit hec doctrina eoz vt pharisei ⁊ magna ps ppli q'rerent ab ipso dño: an soluendū esset tributū cesari an nō, postea perijt ipse ⁊ quotquot ei cōsenserūt. Cōsenserūt ergo exhortationi gamalielis: puocātes aplos flagellauerūt eos ⁊ flagellatos d'miserūt: phibētes sub cōminatiōe mortis ne amplius loq'rent in noīe iesu. Et libant apli gaudentes a p'spectu pccilij: qm̄ digni habitū sunt p noīe iesu ⁊ rumellā panti. Ecce qm̄ tū erat in eis tā robur fidei: qd nec p'bis phibere poterāt, nec flagellis, i. nō destiterūt p' amo verbis phibiti: modo flagellis cessit.

De causa murmuris inter christianos

Capitulum. XXX.

In diebus autē

illis crescente numero discipulorū id est christianorū qd eo tēpore dicebant discipuli: factus est murmur grecorū aduenarū gentiliū in ciuitate pueriantū, vt